

**Izveštaj o statusu datih preporuka
prilikom revizije finansijskih izvještaja Mješovitog holdinga
„Elektroprivreda Republike Srpske“- Matično preduzeće a.d.
Trebinje
za 2015. godinu**

Broj: IP002-18

Banja Luka, 30.07.2018. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
II	IZVJEŠTAJ O STATUSU DATIH PREPORUKA PRILIKOM REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA MJEŠOVITOG HOLDINGA „ELEKTROPRIVREDA REPUBLIKE SRPSKE“ – MATIČNO PREDUZEĆE A.D. TREBINJE ZA 2015. GODINU	3
	1. Uvod.....	3
	2. Provođenje preporuka iz predmetnog izvještaja.....	4
	2.1. Provedene preporuke	4
	2.2. Djelimično provedene preporuke.....	6
	2.3. Nerealizovane preporuke	6
	3. Zaključak.....	7

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Predmet

Predmet ovog revizijskog angažmana je provjera provođenja preporuka datih u Izvještaju o reviziji finansijskih izvještaja Mješovitog holdinga „Elektroprivreda Republike Srpske“ – Matično preduzeće a.d. Trebinje za period 01.01 - 31.12.2015. godina (broj: RV066-16) i dokumentacije koja potkrepljuje provedenost preporuka kroz nezavisni angažman radi pružanja uvjeravanja ograničenog stepena o statusu preporuka datih u revizijskom izvještaju.

Odgovornost rukovodstva za provođenje preporuka

Direktor je odgovoran za pripremu programa provođenja datih preporuka, za provođenje datih preporuka i izvještavanje o provedenim preporukama.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo zaključak o uvjeravanju ograničenog stepena na osnovu provedenih aktivnosti koje potkrepljuju izvještaj o provođenju preporuka. Provjeru statusa datih preporuka smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske, ISAE 3000 - Angažovanja na osnovu kojih se pruža uvjeravanje, koja ne spadaju u reviziju ili pregled finansijskih informacija i ISSAI standardima revizije relevantnim za ovaj angažman. Ovim standardima se nalaže da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da angažman uvjeravanja planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u ograničenom stepenu, uvjerimo u status datih preporuka, odnosno da li su date preporuke provedene u skladu sa očekivanjima izvršene revizije.

Angažman radi pružanja uvjeravanja ograničenog stepena uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja dovoljnih i adekvatnih revizijskih dokaza o tome da su preporuke provedene na način kako je to revizor preporučio. To podrazumijeva da nismo vršili reviziju aktivnosti, transakcija i stanja bilansnih pozicija tekuće godine kako bi se uvjerali da iste ili slične greške, nepravilnosti i neusklađenosti nisu ponovljene, već smo se fokusirali na knjigovodstvenu dokumentaciju i izjave koji podržavaju izvještaj o provođenju preporuka datih za 2015. godinu. Izbor postupaka provjere je zasnovan na prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno pogrešnih informacija u izvještaju o provođenju datih preporuka. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za praćenje provođenja preporuka datih od revizora javnog sektora u cilju osmišljavanja postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima.

Smatramo da su pribavljeni dokazi, s obzirom na uvjeravanja ograničenog stepena, dovoljni i odgovarajući i da podržavaju zaključke date u izvještaju.

Osnov za zaključak sa rezervom

Kao što smo naveli pod tačkom 2.3 izvještaja:

Od ukupno 13 preporuka datih u Izvještaju o reviziji finansijskih izvještaja Mješovitog holdinga „Elektroprivreda Republike Srpske“ – Matično preduzeće a.d. Trebinje za period 01.01 – 31.12.2015. godine pet preporuka nije provedeno.

Preporuke nisu realizovane jer: je izvršeno (neopravdano uvećanje) pozicija datih avansa, odnosno pozicije ostalih aktivnih vremenskih razgraničenja, kao i pozicije ostala pasivna vremenska razgraničenja, odnosno pozicije obaveza za primljene avanse za vrijednost poreza na dodatu vrijednost sadržanog u primljenim, odnosno ispostavljenim avansnim fakturama; evidentiranje vrijednosti novčanih sredstava koja su nastala kao posljedica

obavljanja poslova operatora sistema podsticanja proizvodnje energije iz obnovljivih izvora i kogenerativnih postrojenja nije iskazano u okviru ostalih novčanih sredstava; nije u cjelosti izvršeno priznavanje dugoročnih kreditnih obaveza po osnovu primljenih ino kredita i dugoročnih plasmana po osnovu plasmana primljenih kreditnih sredstava; nije izvršeno klasifikovanje potraživanja po osnovu naknade i obaveza po osnovu premije za obnovljive izvore i efikasnu kogeneraciju na odgovarajuće pozicije aktive i pasive; u bilans novčanih tokova nisu uključeni prilivi i odlivi novčanih sredstava po osnovu obavljanja poslova koji se odnose na podsticanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora i kogenerativnih postrojenja.

Zaključak sa rezervom

Na osnovu izvršene provjere provođenja preporuka datih u Izvještaju o reviziji finansijskih izvještaja Mješovitog holdinga „Elektroprivreda Republike Srpske“ – Matično preduzeće a.d. Trebinje za 2015. godinu i dokumentacije koja potkrepljuje provedenost preporuka, osim za navedeno u pasusu Osnov za zaključak sa rezervom, nismo naišli ni na šta što bi nas navelo na uvjerenje da ostale preporuke nisu provedene.

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

Banja Luka, 30.07.2018. godine

II **IZVJEŠTAJ O STATUSU DATIH PREPORUKA PRILIKOM REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA MJEŠOVITOG HOLDINGA „ELEKTROPRIVREDA REPUBLIKE SRPSKE“ – MATIČNO PREDUZEĆE A.D. TREBINJE ZA 2015. GODINU**

1. **Uvod**

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske (u daljem tekstu: Glavna služba za reviziju) izvršila je reviziju finansijskih izvještaja Mješovitog holdinga „Elektroprivreda Republike Srpske“ – Matično preduzeće a.d. Trebinje (u daljem tekstu: Društvo) za 2015. godinu i u revizijskom izvještaju broj: RV066-16 od 12.10.2016. godine izrazila mišljenje sa rezervom za finansijske izvještaje uz skretanje pažnje i pozitivno mišljenje za usklađenost.

Prilikom navedene revizije date su preporuke da se:

- 1) klasifikacija rashoda koji su vezani za troškove zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda vrši u skladu sa odredbama Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike, uvažavajući takođe odrednice Posebnog kolektivnog ugovora Mješovitog holdinga „Elektroprivreda Republike Srpske“;
- 2) ne vrši neopravdano uvećanje pozicija datih avansa, odnosno pozicije ostalih aktivnih vremenskih razgraničenja, kao i pozicije ostala pasivna vremenska razgraničenja, odnosno pozicije obaveza za primljene avanse za vrijednost poreza na dodatu vrijednost sadržanog u primljenim, odnosno ispostavljenim avansnim fakturama;
- 3) vrijednost novčanih sredstava koja nastanu kao posljedica obavljanja poslova operatora sistema podsticanja proizvodnje energije iz obnovljivih izvora i kogenerativnih postrojenja priznaju u okviru bilansne evidencije i klasifikuju kao ostala novčana sredstva;
- 4) klasifikacija poreza na dodatu vrijednost u fakturama koje stignu nakon isteka roka za predaju prijave poreza na dodatu vrijednost vrši na konto poreza na dodatu vrijednost;
- 5) vrijednost razgraničenih prihoda po osnovu ino kredita primljenih po kamatnim stopama nižim od tržišnih diskontovanih na fer vrijednost klasifikuje na odgovarajuću poziciju razgraničenih prihoda i primljenih donacija;
- 6) u cjelosti izvrši priznavanje dugoročnih kreditnih obaveza po osnovu primljenih ino kredita, kao i dugoročnih plasmana po osnovu plasmana primljenih kreditnih sredstava. Takođe, da se u okviru finansijskih prihoda i finansijskih rashoda priznaju prihodi i rashodi kamata po navedenom osnovu;
- 7) u Napomenama uz finansijske izvještaje izvrši objelodanjivanje neusaglašenih salda potraživanja i obaveza, kao i da se navedu razlozi zašto usaglašavanje nije izvršeno, kako je to navedeno u članu 18. stav (3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske;
- 8) potraživanja po osnovu naknade za obnovljive izvore i efikasnu kogeneraciju, odnosno obaveze po osnovu premije za obnovljive izvore i efikasnu kogeneraciju klasifikuju na odgovarajuće pozicije aktive i pasive;

- 9) u bilans novčanih tokova uključuju i prilivi i odlivi novčanih sredstava po osnovu obavljanja poslova koji se odnose na podsticanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora i kogenerativnih postrojenja;
- 10) prilikom zapošljavanja radnika poštuju odredbe člana 19. Zakona o radu i članovi 2, 3. i 6. Zakona o zabrani diskriminacije;
- 11) prilikom provođenja postupaka javnih nabavki pregovaračkim postupcima bez objave obavještenja u potpunosti poštuju uslovi za primjenu pomenutog postupka, naročito član 21. Zakona o javnim nabavkama;
- 12) putni nalozi izdaju samo za lica zaposlena u Društvu, kako je to utvrđeno Uredbom o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske;
- 13) troškovi smještaja i noćenja na službenom putovanju obračunavaju najviše do visine cijene noćenja u hotelu druge kategorije (sa četiri zvjezdice) u mjestu službenog boravka, shodo Uredbi za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o statusu datih preporuka nije bilo primjedbi.

2. Provođenje preporuka iz predmetnog izvještaja

Društvo je dostavilo Glavnoj službi za reviziju Akcioni plan mjera za otklanjanje propusta i nepravilnosti utvrđenih po revizijskom izvještaju za period 01.01-31.12.2015. godine u roku od 60 dana od datuma dostavljanja izvještaja, kako je to propisano članom 21. stav 3. Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 98/05 i 20/14).

Izvještaj o provođenju preporuka datih u revizijskom izvještaju za 2015. godinu je sačinjen i dostavljen Glavnoj službi za reviziju 09.07.2018. godine.

2.1. Provedene preporuke

Na osnovu provjere prezentovane knjigovodstvene i druge prateće dokumentacije i preduzetih mjera za provođenje preporuka stekli smo uvjerenje da je Društvo provelo osam preporuka koje su date pod rednim brojevima 1, 4, 5, 7, 10, 11, 12 i 13 predmetnog revizijskog izvještaja.

Preporuka broj 1

Društvo je izvršilo klasifikaciju rashoda koji su vezani za troškove zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda u skladu sa članom 40. stav (8) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 106/15). Članom 89. stav 6. Posebnog kolektivnog ugovora (od 13.09.2017. godine) među ostalim isplatama radnicima definisano je i pravo na naknadu za troškove toplog obroka.

Preporuka broj 4

Klasifikacija poreza na dodatu vrijednost, iskazanog u fakturama za 2017. godinu koje su stigle nakon isteka roka za predaju prijave poreza na dodatu vrijednost izvršena je na kontu poreza na dodatu vrijednost uz podnošenje izmijenjene PDV prijave.

Preporuka broj 5

Društvo je vrijednost razgraničenih prihoda po osnovu ino kredita primljenih po kamatnim stopama, nižim od tržišnih diskontovanih na fer vrijednost, klasifikovalo u okviru pozicije razgraničenih prihoda i primljenih donacija, što je u skladu sa članom 28. stav 8. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 106/15).

Preporuka broj 7

U Napomenama uz finansijske izvještaje za 2017. godinu izvršeno je objelodanjivanje neusaglašenih salda potraživanja i obaveza i navedeni su razlozi zašto usaglašavanje nije izvršeno, kako je to navedeno u članu 18. stav (3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 94/15).

Preporuka broj 10

Preporuka se odnosila na poštovanje odredbi člana 19. Zakona o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 1/16).

U 2017. godini je izvršen prijem 14 radnika. Zapošljavanje je izvršeno posredstvom Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske na način definisan članovima 17. i 18. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 30/10 i 102/12).

Preporuka broj 11

Preporuka se odnosila na provođenja postupaka javnih nabavki pregovaračkim postupcima bez objave obavještenja u skladu sa uslovima za primjenu pomenutog postupka.

Društvo je u 2017. godini provelo četiri pregovaračka postupka bez objave obavještenja. Provjera provođenja preporuka je izvršena pregledom dokumentacije za dva pregovaračka postupka bez objave obavještenja i to za nabavku usluga: održavanja proizvodnog „SKADA“ sistema i reparacije UPS uređaja. Za navedene nabavke dokazano je da postoje objektivni razlozi zbog čega izabrani ponuđači jedini mogu da pruže tražene usluge, čime su ispunjeni uslovi za provođenje ovog postupka navedeni u članu 21. tačka c) Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 39/14).

Preporuka broj 12

Preporuka se odnosila na izdavanje putnih naloga samo za lica zaposlena u Društvu na način utvrđen Uredbom o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske.

Postupajući po datoj preporuci Društvo je 01.06.2018. godine uputilo upit Ministarstvu rada i boračko invalidske zaštite Republike Srpske. U odgovoru od 19.06.2018. godine, navedeno je da lica koja su angažovana bez zasnivanja radnog odnosa ostvaruju samo ona prava koja su uređena posebnim ugovorom (kojim su angažovani). Sa dva lica, na poslovima v.d. izvršnih direktora koja nisu u radnom odnosu, Društvo je 04.07.2018. godine potpisalo anekse osnovnih ugovora kojima je utvrđeno pravo na korišćenje službenog automobila, dnevnice za službeno putovanje i troškove smještaja u hotelu do četiri zvjezdice. Društvo je uspostavio internu evidenciju za obračun, praćenje i evidentiranje troškova službenih putovanja za lica koja nisu angažovana po osnovu ugovora o radu. Procedura je identična kao i kod službenih putovanja zaposlenih ali se vimaza navedena lica ne izdaju putni nalozi već „Zahtjevi za refundaciju troškova

službenog putovanja za izvršne direktore koji nisu u radnom odnosu“, a nakon obavljene formalne i suštinske kontrole se obračunavaju i isplaćuju pripadajući troškovi u skladu sa ugovorima i Uredbom o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 73/10). Navedeni troškovi su tretirani kao lična primanja i na njih su obračunati i uplaćeni pripadajući porez i doprinosi.

Preporuka broj 13

Preporuka se odnosila na obračun troškova smještaja i noćenja na službenom putovanju najviše do visine cijene noćenja u hotelu druge kategorije (sa četiri zvjezdice) u mjestu službenog boravka u skladu sa Uredbom o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske.

Uvidom u dokumentaciju (odgovarajuća ponuda, upiti, izvještaji) stekli smo uvjerenje da se prilikom putovanja u zemlji i inostranstvu vodilo računa o opravdanosti putovanja i odabiru najpovoljnije cijene kada su u pitanju odnos trošak/kvalitet smještaja u hotelima druge kategorije (do četiri zvjezdice) u skladu sa pomenutom uredbom.

2.2. Djelimično provedene preporuke

Prema preduzetim mjerama za provođenje preporuka datih u Izvještaju o reviziji finansijskih izvještaja Društvo nije imalo djelimično provedenih preporuka.

2.3. Nerealizovane preporuke

Na osnovu provjere prezentovane dokumentacije o provođenju preporuka stekli smo uvjerenje da Društvo nije realizovalo pet preporuka koje su data pod rednim brojevima 2, 3, 6, 8 i 9 predmetnog revizijskog izvještaja.

Preporuka broj 2

Na osnovu prezentovane dokumentacije utvrđeno je da je Društvo i nakon preporuke date u revizijskom izvještaju za 2015. godinu na isti način evidentiralo pozicije: datih avansa, ostalih aktivnih vremenskih razgraničenja, ostalih pasivnih vremenskih razgraničenja i obaveza za primljene avanse za vrijednost poreza na dodatu vrijednost sadržanog u primljenim, odnosno ispostavljenim avansnim fakturama.

Preporuke broj 3, 8 i 9

Vrijednost novčanih sredstava koja su nastala kao posljedica obavljanja poslova operatora sistema podsticanja proizvodnje energije iz obnovljivih izvora i kogenerativnih postrojenja nisu priznate u okviru bilansne evidencije i shodno tome nisu ni klasifikovana kao ostala novčana sredstva.

Potraživanja po osnovu naknade za obnovljive izvore i efikasnu kogeneraciju, odnosno obaveze po osnovu premije za obnovljive izvore i efikasnu kogeneraciju nisu klasifikovana na odgovarajuće pozicije aktive i pasive. Prema Izvještaju o realizaciji akcionog plana mjera za otklanjanje propusta i nepravilnosti utvrđenih po revizorskom izvještaju kao i provjerom knjigovodstvene evidencije utvrđeno je da nije bilo promjena u načinu evidentiranja navedenih potraživanja i obaveza.

U Bilans novčanih tokova na dan 31.12.2017. godine nisu uključeni prilivi i odlivi novčanih sredstava po osnovu obavljanja poslova koji se odnose na podsticanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora i kogenerativnih postrojenja.

Obrazloženje za neprovođenje preporuka 8 i 9 po kojem Društvo dosadašnji način evidentiranja poslovnih promjena vezanih za obnovljive izvore i efikasnu kogeneraciju smatra ispravnim je u činjenici da je Društvo prije započinjanja pomenutih aktivnosti obavilo konsultacije sa komercijalnom revizijom, regulatornom agencijom, Upravom za indirektno oporezivanje i ostalim relevantnim učesnicima i izvršilo evidentiranje u svojim poslovnim knjigama. Za ove namjene otvoren je poseban žiro – račun, a u okviru prihoda Društva evidentirana je samo godišnja naknada koju svake godine utvrđuje Regulatorna agencija Republike Srpske.

Preporuka broj 6

U vezi date preporuke Društvo nije u cjelosti izvršilo priznavanje dugoročnih kreditnih obaveza po osnovu primljenih ino kredita, kao i dugoročnih plasmana po osnovu plasmana primljenih kreditnih sredstava. Takođe, u okviru finansijskih prihoda i finansijskih rashoda nisu priznati prihodi i rashodi kamata po navedenom osnovu izuzev u dijelu koji se odnosi na kamate Matičnog preduzeća. U dostavljenim obrazloženjima navedeno je da je Društvo do 2006. godine sve ino kredite evidentiralo u svojim poslovnim evidencijama ali po preporuci komercijalne revizije u njihovim poslovnim knjigama iskazani su samo krediti koji se odnose na Matično preduzeće dok su ostali krediti preneseni i evidentiraju se u okviru Zavisnih preuzeća.

3. Zaključak

Na osnovu ispitane knjigovodstvene i druge prateće dokumentacije i datih obrazloženja odgovornih osoba, zaključili smo da je Društvo od trinaest datih preporuka provelo osam, a pet preporuka nije realizovano.

Revizijski tim

Snježana Tubić, s.r.

Stevan Brkić, s.r.